
Dogfennau Ategol – Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Fideogynadledda drwy Zoom P Gareth Williams
Dyddiad: Dydd Llun, 18 Mawrth 2024 Clerc y Pwyllgor
Amser: 13.30 0300 200 6565
SeneddDCC@senedd.cymru

O bell – Pecyn Atodol

Noder bod y dogfennau a ganlyn yn ychwanegol i'r dogfennau a gyhoeddwyd yn y prif becyn Agenda ac Adroddiadau ar gyfer y cyfarfod hwn

4 Offerynnau sy'n cynnwys materion i gyflwyno adroddiad arnynt i'r Senedd o dan Reol Sefydlog 21.2 neu 21.3 – trafodwyd yn flaenorol

(13.40 – 13.45)

4.1 SL(6)456 – Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith (Casglu ac Adrodd am Ddata) (Cymru) (Diwygio) 2024

(Tudalennau 1 – 4)

Dogfennau atodol:

LJC(6)-10-24 – Papur 4 Diwygiedig – Ymateb Llywodraeth Cymru

6 Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol

(13.50 – 13.55)

6.4 Datganiad Ysgrifenedig a gohebiaeth gan y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd: Rheoliadau'r Amgylchedd a Materion Gwledig (Dirymu a Darpariaeth Ganlyniadol) 2024

(Tudalennau 5 – 7)

Dogfennau atodol:

LJC(6)-10-24 – Papur 20 – Datganiad Ysgrifenedig gan y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd, 15 Mawrth 2024

LJC(6)-10-24 – Papur 21 – Llythyr gan y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd, 15 Mawrth 2024

7 Papurau i'w nodi

(13.55 – 14.00)

7.3 Gohebiaeth gan y Llywydd: Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol)

(Tudalennau 8 – 15)

Dogfennau atodol:

LJC(6)-10-24 – Papur 22 – Llythyr gan y Llywydd i'r Pwyllgor Bil Diwygio, 15 Mawrth 2024

LJC(6)-10-24 – Papur 23 – Llythyr gan y Llywydd, 11 Mawrth 2024

Ymateb y Llywodraeth: *Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith (Casglu ac Adrodd am Ddata) (Cymru) (Diwygio) 2024*

Pwynt Craffu Technegol 1: Nodir y pwynt hwn. Fodd bynnag, nid ydym yn meddwl bod angen gwneud unrhyw ddiwygiad oherwydd nid yw cynnwys y diffiniad o “grŵp o gwmnïau” yn rheoliad 2(1) o’r prif Reoliadau yn effeithio ar eglurder na diben y prif Reoliadau.

Pwynt Craffu Technegol 2: Nodir y pwynt hwn. Byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud fel y’i nodir yn y tabl isod.

Pwynt Craffu Technegol 3: Nodir y pwynt hwn. Byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud fel y’i nodir yn y tabl isod.

Pwynt Craffu Technegol 4: Nodir y pwynt hwn. Fodd bynnag, ystyriwn fod y ddeddfwriaeth fel y’i drafftwyd yn ddigon clir ac nid ydym yn credu bod angen cyfeirio at y rhestr hon yn rheoliad 7A i roi sicrwydd i’r darlennydd.

Pwynt Craffu Technegol 5: Mae’r defnydd o “sefydliad addysgol arall” yn gyson ag Atodlen 1 i Reoliadau Gwastraff a Reolir (Cymru a Lloegr) 2012, sy’n amlinellu a yw rhai mathau o fangreodded yng Nghymru a Lloegr yn ddarostyngedig i ffioedd casglu a gwaredu ar gyfer casglu gwastraff cartrefi ac mae’n cynnwys “schools, universities, and other educational establishments”. Gallai’r enghreifftiau o “sefydliad addysgol arall” gynnwys colegau galwedigaethol. Ystyriwn y bydd cadw’r disgrifiad hwn yn sicrhau eglurder i gynhyrchwyr ac ystyriwn ei fod yn ddigon clir i’r sefydliadau posibl hynny. Nid ystyriwn fod angen egluro “sefydliad addysgol arall” ymhellach.

Pwynt Craffu Technegol 6: Nodir y pwynt hwn. Fodd bynnag, ystyriwn fod y ddeddfwriaeth fel y’i drafftwyd yn ddigon clir ac nid ydym yn credu bod angen gwneud unrhyw ddiwygiad i roi sicrwydd i’r darlennydd.

Pwynt Craffu Technegol 7: Nodir y pwynt hwn. Byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud fel y’i nodir yn y tabl isod.

Pwynt Craffu Technegol 8: Nodir y pwynt hwn. Byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud i fynd i’r afael â hyn fel y’i nodir yn y tabl isod.

Pwynt Craffu Technegol 9: Nodir y pwynt hwn. Byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud i fynd i'r afael â hyn fel y'i nodir yn y tabl isod.

Pwynt Craffu Technegol 10: (i) Nodir y pwynt hwn. Ystyriwn ei bod yn glir i'r darlennydd mai dim ond at gynhyrchydd mawr y gall y rhwymedigaeth yn rheoliad newydd 17A o'r prif Reoliadau gyfeirio am mai dim ond cynhyrchwyr mawr sy'n ddarostyngedig i'r rhwymedigaeth yn rheoliad 17 o'r prif Reoliadau. Fodd bynnag, byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud fel y'i nodir yn y tabl isod.

(ii) Nodir y pwynt hwn. Ystyriwn ei bod yn glir mai dim ond at gynhyrchydd mawr y gall y rhwymedigaeth yn rheoliad newydd 17A o'r prif Reoliadau gyfeirio am mai dim ond cynhyrchwyr mawr sy'n ddarostyngedig i'r rhwymedigaeth yn rheoliad 17 o'r prif Reoliadau. Yn ogystal, mae'r cyfeiriad yn rheoliad newydd 22A(2) yn glir ei fod yn cyfeirio at gynhyrchwyr mawr oherwydd dim ond cynhyrchwyr mawr sydd wedi eu cynnwys yn "y rhestr" y cyfeirir ati ym mharagraff (1). Fodd bynnag, byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud fel y'i nodir yn y tabl isod.

Pwynt Craffu Technegol 11: Nodir y pwynt hwn. Byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud i fynd i'r afael â hyn fel y'i nodir yn y tabl isod.

Pwynt Craffu Technegol 12: Nodir y pwynt hwn. Byddwn yn sicrhau bod y Rheoliadau yn cael eu diwygio cyn eu gwneud i fynd i'r afael â hyn fel y'i nodir yn y tabl isod.

Pwynt Craffu ar Rinweddau 1: Ystyriwn fod adran 2(9)(d) o Ddeddf Atal a Rheoli Llygredd 1999 yn berthnasol. Ystyriwn y gall rhai o'r diwygiadau yn y Rheoliadau newid y pwynt rhwymedigaeth o dan y prif Reoliadau o un math o gynhyrchydd i un arall (megis diwygiadau i'r diffiniad o "pecynwaith cartref") ac felly naill ai cynyddu rhwymedigaethau cynhyrchwyr unigol presennol neu roi rhwymedigaethau newydd ar gynhyrchwyr na fyddent wedi bod ganddynt o dan y prif Reoliadau (megis y diwygiadau i'r diffiniad o "gwerthwr"), pan fyddai'r methiant i gasglu/adrodd ar ddata yn drosedd.

Pwynt Craffu ar Rinweddau 2: Drwy fforymau rhanddeiliaid a gweithgorau'r pedair gwlad, gwnaethom fynd ati i ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol mewn ffordd wedi ei thargedu er mwyn llywio'r diwygiadau i'r prif Reoliadau yn y Rheoliadau hyn. Ymhlith y rhanddeiliaid hyn roedd CNC a

Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, yn ogystal ag aelodau allweddol o'r diwydiant pecynwaith, yn unol ag adran 2(4) o Ddeddf Atal a Rheoli Llygredd 1999.

Cywiriadau drafftio technegol i'w gwneud cyn gwneud y Rheoliadau

CYWIRIADAU I'R TESTUN CYMRAEG CYN GWNEUD Y RHEOLIADAU	CYWIRIADAU I'R TESTUN SAESNEG CYN GWNEUD Y RHEOLIADAU
Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith (Casglu ac Adrodd am Ddata) (Cymru) (Diwygio) 2024	The Packaging Waste (Data Reporting and Collection) (Wales) (Amendment) Regulations 2024
Yn rheoliad 5, yn is-baragraffau (c)(i) ac (c)(ii), yn lle "yn is-baragraff" rhodder "ym mharagraff".	Yn rheoliad 5, yn is-baragraffau (c)(i) ac (c)(ii), yn lle "sub-paragraph" rhodder "paragraph".
Yn rheoliad 8, yn y rheoliad 7 a amnewidir o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (3)(b)(i), yn lle "ym mharagraff (i)" rhodder "ym mharagraff (2)(b)(i)".	Yn rheoliad 8, yn y rheoliad 7 a amnewidir o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (3)(b)(i), yn lle "paragraph (i)" rhodder "paragraph (2)(b)(i)".
Yn rheoliad 8, yn y rheoliad 7 a amnewidir o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (3)(b)(ii), yn lle "ym mharagraff (ii)" rhodder "ym mharagraff (2)(b)(ii)".	Yn rheoliad 8, yn y rheoliad 7 a amnewidir o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (3)(b)(ii), yn lle "paragraph (ii)" rhodder "paragraph (2)(b)(ii)".
	Yn y testun Saesneg, yn rheoliad 8, yn y rheoliad 7 a amnewidir o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (8)(b)(ii), o flaen "collect" mewnosoder y testun "designed to".
Yn y testun Cymraeg, yn rheoliad 9, yn y rheoliad newydd 7A o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (2)(d), yn lle "ddefnyddiwr" rhodder "dreuliwr".	
Yn rheoliad 10, amnewidir is-baragraff (b) fel y'i nodir isod.	Yn rheoliad 10, amnewidir is-baragraff (b) fel y'i nodir isod.

<p><u>Yn lle is-baragraff (b) fel y mae ar hyn o bryd</u></p> <p>“(b) ym mharagraff (2), yn lle “paragraff (6)”, rhodder “paragraff (5)(b)(iii), (6) neu (7)”;</p> <p><u>Rhodder:</u></p> <p>“(b) ym mharagraff (2)—</p> <p>(i) yn lle “paragraff (6)”, rhodder “paragraff (5)(b)(iii), (6) neu (7);</p> <p>(ii) yn lle “paragraff (4)”, rhodder “paragraffau (3) a (12A)”;</p>	<p><u>Yn lle is-baragraff (b) fel y mae ar hyn o bryd</u></p> <p>“(b) in paragraph (2), for “paragraph (6)”, substitute “paragraph (5)(b)(iii), (6) or (7)”;</p> <p><u>Rhodder:</u></p> <p>“(b) in paragraph (2)—</p> <p>(i) for “paragraph (6)”, substitute “paragraph (5)(b)(iii), (6) or (7);</p> <p>(ii) for “paragraph (4)”, substitute “paragraphs (3) and (12A)”;</p>
<p>Yn rheoliad 17, yn y rheoliad newydd 17A o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (1), ar ôl “gynhyrchydd” mewnosoder y gair “mawr”.</p>	<p>Yn rheoliad 17, yn y rheoliad newydd 17A o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (1), o flaen “producer (“LP”)” mewnosoder y gair “large”.</p>
<p>Yn rheoliad 19, yn y rheoliad newydd 22A o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (2) ac is-baragraffau (a), (b) ac (c), ar ôl “cynhyrchydd” mewnosoder y gair “mawr”.</p>	<p>Yn rheoliad 19, yn y rheoliad newydd 22A o'r prif Reoliadau, ym mharagraff (2) ac is-baragraffau (a), (b), ac (c), o flaen “producer” mewnosoder y gair “large”.</p>
<p>Yn rheoliad 20(e), yn lle “ym mharagraffau (a) a (b)” rhodder “yn is-baragraffau (a) a (b)”.</p>	<p>Yn rheoliad 20(e), yn lle “paragraphs (a) and (b)” rhodder “sub-paragraphs (a) and (b)”.</p>
<p>Yn rheoliad 20(g), bydd y testun “, is-baragraff (a)” yn cael ei ddileu.</p>	<p>Yn rheoliad 20(g), bydd y testun “, sub-paragraph (a)” yn cael ei ddileu.</p>
<p>Bydd mân faterion fel fformatio, mân newidiadau i'r nodyn esboniadol a'r troednodiadau a chywiro gwallau teipograffyddol hefyd yn cael eu cywiro cyn gwneud y Rheoliadau.</p>	

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Rheoliadau'r Amgylchedd a Materion Gwledig (Dirymu a Darpariaeth Ganlyniadol) 2024
DYDDIAD	14 Mawrth 2024
GAN	Lesley Griffiths AS, Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

Bydd Aelodau o'r Senedd yn dymuno bod yn ymwybodol fy mod wedi rhoi cydsyniad i'r Gweinidog Bioddiogelwch, Iechyd Anifeiliaid a Lles arfer pŵer gwneud is-ddeddfwriaeth mewn meysydd datganoledig mewn perthynas â Chymru.

Gofynnwyd am gytundeb gan y Gweinidog y Gwir Anrhydeddus yr Arglwydd Douglas-Miller i wneud Offeryn Statudol (OS) o'r enw Rheoliadau'r Amgylchedd a Materion Gwledig (Dirymu a Darpariaeth Ganlyniadol) 2024.

Gosodwyd yr OS uchod gerbron Senedd y DU gan yr Ysgrifennydd Gwladol ar 13 Mawrth drwy arfer pwerau a roddwyd gan Adran 14 o Ddeddf Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Dirymu a Diwygio) ("Deddf REUL").

Bydd y Rheoliadau'n dirymu deddfwriaeth a nodwyd yn ddiangen ar ôl i'r DU ymadael â'r UE, na chafodd ei chynnwys yn Atodlen 1 i Ddeddf REUL. Ni fydd ei ddileu yn cael unrhyw effaith polisi yng Nghymru. Gosodwyd yr OS gerbron Senedd y DU ar 13 Mawrth.

Unrhyw effaith y gall yr OS ei chael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd a/neu ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru:

Nid yw'r Rheoliadau yn lleihau nac yn tansellio pwerau Gweinidogion Cymru mewn unrhyw ffordd, ac nid ydynt yn creu, diwygio nac yn dileu unrhyw swyddogaethau a roddir i Weinidogion Cymru.

Hoffwn sicrhau'r Senedd mai polisi Llywodraeth Cymru fel arfer yw deddfu dros Gymru ar faterion o fewn cymhwysedd datganoledig. Fodd bynnag, mewn rhai amgylchiadau, mae manteision i gydweithio â Llywodraeth y DU pan fo sail resymegol glir dros wneud hynny. Ar yr achlysur hwn, felly, rwy'n rhoi fy nghydsyniad i'r Rheoliadau hyn am resymau effeithlonrwydd a chydgyssylltiad trawslywodraethol, a chysondeb.

Mae'r Rheoliadau i'w gweld yma: [The Retained EU Law \(Revocation and Reform\) Act 2023 \(Environment, Food and Rural Affairs\) \(Revocation\) Regulations 2024 - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#) (Saesneg yn Unig).

Lesley Griffiths AS/MS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd
Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN
SeneddDCC@senedd.cymru

15 Mawrth 2024

Annwyl Huw,

Rwy'n cyfeirio at fy llythyr atoch dyddiedig 29 Chwefror 2024. Rwy'n ysgrifennu i hysbysu'r Pwyllgor fy mod wedi rhoi fy nghydsyniad i'r Gweinidog Biaddiogelwch, Iechyd Anifeiliaid a Lles osod Rheoliadau'r Amgylchedd a Materion Gwledig (Dirymu a Darpariaeth Ganlyniadol) 2024 ("y Rheoliadau") mewn perthynas â Chymru. Rwyf wedi gosod Datganiad Ysgrifenedig sydd i'w weld yma: [Datganiad Ysgrifenedig: Rheoliadau'r Amgylchedd a Materion Gwledig \(Dirymu a Darpariaeth Ganlyniadol\) 2024 \(15 Ionawr 2024\) | LLYW.CYMRU](#)

Mae'r Rheoliadau yn gorgyffwrdd â pholisïau datganoledig a byddant yn gymwys i Gymru. Mae'r Rheoliadau yn cwmpasu Cymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon. Roedd yr Offeryn Statudol yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol a chafodd ei osod gerbron Senedd y Deyrnas Unedig ar 13 Mawrth 2024.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Tudalen y pecyn 6

Rwyf wedi ysgrifennu'n debyg at Llyr Gruffydd AS, Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Seilwaith a Paul Davies AS, Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Lesley Griffiths". The signature is written in a cursive, flowing style.

Lesley Griffiths AS/MS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd

Item 7.3

Y Gwir Anrhydeddus Elin Jones AS

Llywydd, Senedd Cymru

Right Honourable Elin Jones MS

Llywydd, Welsh Parliament

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

Llywydd@senedd.cymru

0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

Llywydd@senedd.wales

0300 200 6565

David Rees AS

Cadeirydd y Pwyllgor Biliau Diwygio

Senedd Cymru

Bae Caerdydd

Caerdydd

CF99 1SN

15 Mawrth 2024

Annwyl David,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 1 Mawrth 2024.

Fel y dywedwch yn eich llythyr, mae'r amserlen hon yn cynnwys cyfnod o naw wythnos eistedd ar gyfer gwaith craffu Cyfnod 1, sy'n wahanol i'r deuddeg wythnos eistedd arferol. Atodir llythyr dyddiedig 7 Mawrth 2024 oddi wrth y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd mewn ymateb i gais gan y Pwyllgor Busnes am ragor o wybodaeth am y rhesymau dros gynnig amserlen gyflym.

Yn ei gyfarfod ar 12 Mawrth 2024, trafododd y Pwyllgor Busnes y llythyrau, a thrwy fwyafrif, cytunodd ar amserlen arfaethedig Llywodraeth Cymru ar gyfer ystyriaeth y Senedd o Fil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol). Nid oedd dau o'r Aelodau, a minnau yn eu plith, yn cytuno â'r amserlen gyflym.

Ysgrifennaf i gofnodi fy amheuan, fel Llywydd, ynghylch yr amserlen graffu gyflym ar gyfer y Bil hwn. Rwyf wedi dweud nad yw darpariaethau'r Bil hwn, yn fy marn i, o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd; mae'r Aelod sy'n gyfrifol am y Bil wedi dweud bod y darpariaethau, yn ei barn hi, o fewn cymhwysedd. Dyma'r tro cyntaf i Fil gael ei gyflwyno lle y mae gwahaniaeth barn ynghylch ei gymhwysedd.

Mae craffu ar egwyddorion cyffredinol Bil yng Nghyfnod 1 yn galluogi pwyllgorau i godi cwestiynau am amryw o faterion, gan gynnwys cymhwysedd deddfwriaethol. Mae'n resyn y bydd llai o amser nag arfer ar gael i'ch Pwyllgor ystyried y mater newydd a chymhleth hwn.

Wrth gytuno ar yr amserlen, nododd y Pwyllgor Busnes, os bydd y Pwyllgor sy'n gyfrifol, yn ystod ei waith craffu, o'r farn ei bod yn angenrheidiol iddo gael mwy o amser i ystyried egwyddorion cyffredinol y Bil, yna caiff ofyn am amser ychwanegol.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad a Chadeirydd y Pwyllgor Cyllid, oherwydd y bydd eu pwyllgorau hwythau hefyd yn craffu ar y Bil yng Nghyfnod 1.

Yn gywir,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Elin Jones'.

Y Gwir Anrhydeddus Elin Jones MS/AS

Llywydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg / We welcome correspondence in Welsh or English

Elin Jones AS
Cadeirydd y Pwyllgor Busnes

seneddbusnes@senedd.cymru

7 Mawrth 2024

Annwyl Elin,

Ymhellach i'r drafodaeth yng nghyfarfod y Pwyllgor Busnes ar 5 Mawrth, rwy'n ysgrifennu i rannu rhagor o wybodaeth am yr amserlen arfaethedig ar gyfer craffu ar y Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol).

Mae cyflwyno'r Bil yn cyflawni argymhellion y Pwyllgor Diben Arbennig ar Ddiwygio'r Senedd y dylai Llywodraeth Cymru gyflwyno deddfwriaeth yn y maes hwn ac y dylai diwygio'r Senedd gael ei weithredu mewn da bryd ar gyfer yr etholiad yn 2026. Cafodd argymhellion y Pwyllgor Diben Arbennig eu cymeradwyo gan fwyafrif o Aelodau'r Senedd.

Mae'r amserlen a gynigir gan Lywodraeth Cymru yn sylfaenol ar gyfer cynnal llwybr tuag at weithredu'r mesurau mewn da bryd ar gyfer etholiad y Senedd yn 2026. Rydym yn gweithio i sicrhau bod y mesurau ar waith cyn yr etholiad hwnnw gan fod hyn yn rhan o becyn diwygio'r Senedd ynghyd â'r Bil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau). Byddai goblygiadau ar gyfer y gwaith gweithredu hwnnw pe bai oedi o fis yn unig hyd yn oed yn hynt y Bil.

Bydd angen amser ar weinyddwyr etholiadol a phleidiau gwleidyddol i baratoi ar gyfer gweithredu'r newidiadau, ar ôl i'r ddeddfwriaeth berthnasol gael ei gwneud. Mae Confensiwn Gould yn darparu y dylai pob darn o ddeddfwriaeth sy'n berthnasol i etholiad, gan gynnwys is-ddeddfwriaeth, gael ei wneud o leiaf chwe mis cyn cyhoeddi hysbysiad yr etholiad hwnnw, er mwyn sicrhau bod digon o amser ar gyfer rhoi'r newidiadau i gyfraith etholiadol ar waith yn briodol. Wrth fynd ati i gyflawni'r mesurau diwygio etholiadol a gynigir ar gyfer etholiad y Senedd yn 2026, mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i lynu at Gonfensiwn Gould.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 10
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Byddai'n rhaid i ddarpariaethau'r Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol) gael eu gweithredu drwy is-ddeddfwriaeth. Mae Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychiolaeth y Bobl) 2007, y cyfeirir ato'n fwy cyffredin fel "y Gorchymyn Cynnal Etholiadau", yn nodi'r rheolau manwl ar gyfer cynnal etholiadau i'r Senedd.

Yn amodol ar gymeradwyaeth y Senedd ar gyfer y ddau Fil, mae'r Llywodraeth yn bwriadu cydgrynhoi ac ailddatgan y gyfraith fel rhan o Orchymyn Cynnal Etholiadau newydd. Hwn fydd y tro cyntaf i'r Gorchymyn Cynnal Etholiadau gael ei ddiwygio'n llawn ers 2007. Ymhellach, bydd y Gorchymyn Cynnal Etholiadau yn cael ei wneud yn Gymraeg ac yn Saesneg am y tro cyntaf. Mae hwn yn ymgymeriad mawr ac mae'n galw am gryn dipyn o waith. At hynny, mae'r Llywodraeth yn bwriadu cynnal ymgyngoriad cyhoeddus ar y Gorchymyn Cynnal Etholiadau.

Mae'r amserlen arfaethedig yn cynnig y cyfle gorau i wneud y ddeddfwriaeth sylfaenol a'r is-ddeddfwriaeth sy'n angenrheidiol ar gyfer caniatáu i ddarpariaethau'r Bil gael eu gweithredu'n llwyddiannus mewn da bryd ar gyfer etholiad y Senedd yn 2026, yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Diben Arbennig.

Yn ei lythyr, tynnodd Cadeirydd y Pwyllgor Biliau Diwygio sylw at y ffaith bod disgwyl i'r Prif Weinidog newydd gael ei enwebu a'i benodi yn fuan wedi i'r Bil gael ei gyflwyno. Gallai hyn arwain at ansicrwydd ynghylch yr Aelod sy'n gyfrifol am y Bil. Er gwaethaf hynny, rwy'n nodi y bydd y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Prif Chwip yn ymddangos gerbron y Pwyllgor Biliau Diwygio ddydd Mercher, 13 Mawrth, fel rhan o waith craffu Cyfnod 1 y pwyllgor hwnnw. Bydd hyn yn galluogi'r Pwyllgor i fynd ati ar unwaith i ddechrau ar ei waith craffu ar y Bil.

Byddwn yn ddiolchgar pe bai'r Pwyllgor Busnes yn cytuno ar yr amserlen arfaethedig.

Yn gywir,

Lesley Griffiths AS/MS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd

Y Gwir Anrhydeddus Elin Jones AS

Llywydd, Senedd Cymru

Right Honourable Elin Jones MS

Llywydd, Welsh Parliament

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

Llywydd@senedd.cymru

0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

Llywydd@senedd.wales

0300 200 6565

David Rees AS,

Cadeirydd y Pwyllgor Biliau Diwygio

Huw Irranca-Davies AS,

Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansodd

11 Mawrth 2024

Annwyl David a Huw,

Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol): Datganiad a gymhwysedd deddfwriaethol

Yn unol ag adran 110(3) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (Deddf 2006) a Rheol Sefydlog 26.4, rwyf wedi gosod **datganiad** yn nodi fy marn ynghylch a fyddai darpariaethau Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol) o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd ai peidio.

Yn fy marn i, ni fyddai darpariaethau'r Bil o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Nodir fy rhesymau dros y farn honno yn fy natganiad.

Fel y gŵyr yr Aelodau, er ei bod yn ofynnol i mi wneud datganiad sy'n nodi fy marn, nid yw cynnwys fy natganiad yn effeithio ar a ganiateir cyflwyno Bil neu a gaiff Bil gwblhau ei hynt drwy'r Senedd ai peidio.

Er mwyn helpu i lywio eich gwaith craffu ar y Bil yng Nghyfnod 1, amgaeaf grynodedeb o'r materion a ystyriwyd gennyf wrth lunio fy marn. Os hoffech gael rhagor o wybodaeth a chyingor, bydd y swyddogion sy'n cynorthwyo'r Pwyllgor yn fwy na pharod i helpu.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at y Prif Weinidog, y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol yn rhinwedd ei swydd fel yr Aelod sy'n gyfrifol am y Bil, a phob Aelod o'r Senedd.

Yn gywir,

Y Gwir Anrhydeddus Elin Jones MS/AS

Llywydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg / We welcome correspondence in Welsh or English

Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol): crynodeb o'r ystyriaethau o ran cymhwysedd deddfwriaethol

Wrth lunio'r farn na fyddai Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol)¹ o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd, rwyf wedi ystyried y profion cymhwysedd deddfwriaethol a nodir yn adran 108A o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Nid oedd rhinweddau'r polisi sy'n sail i'r Bil yn rhan o'm proses benderfynu.

Mae fy marn yn seiliedig ar y profion cyfreithiol a'r cyngor cyfreithiol a gefais ar y profion hynny. Yn y pen draw, wrth gwrs, dim ond y Goruchaf Lys all ateb yn derfynol y cwestiwn ynghylch a yw unrhyw Fil gan y Senedd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.

Cyfle cyfartal, sy'n fater a gedwir yn ôl

O ran fy marn bod y Bil yn ymwneud â chyfle cyfartal, sy'n fater a gedwir yn ôl, rwyf wedi cymhwyso'r prawf 'ymwneud â' ("relates to") fel y'i nodir yn adran 108A(2)(c) o Ddeddf 2006 ac fel y'i cymhwyswyd gan y Goruchaf Lys mewn nifer o achosion datganoli.

Ystyriais ddiben ac effaith y Bil. Er fy mod yn derbyn bod gan y Bil ddiben datganoledig, sef gwneud y Senedd yn ddeddfwrfa fwy effeithiol, yn fy marn i mae gan y Bil ddiben a gedwir yn ôl hefyd, sef cyfle cyfartal.

Mae cyfle cyfartal yn fater a gedwir yn ôl yn Atodlen 7A i Ddeddf 2006 ac mae'n cynnwys atal, dileu neu reoleiddio gwahaniaethu rhwng personau ar sail rhyw.

O ddarllen y Bil a'r Memorandwm Esboniadol, deuthum i'r casgliad:

- (a) bod y Bil yn ceisio mynd i'r afael ag anfanteision a rhwystrau y mae menywod yn eu hwynebu yn ystod y broses dethol ymgeiswyr;
- (b) y bydd y Bil yn ei gwneud yn ofynnol i bleidiau gwleidyddol drin dyn (a fyddai fel arall yn fwy tebygol o gael ei ddewis ar gyfer safle ar y rhestr y mae'n rhaid ei ddyrannu i fenyw) yn llai ffafriol na menyw, oherwydd rhyw y dyn.

Ar ôl ystyried diben ac effaith y Bil, deuthum i'r casgliad bod gan y Bil fwy na chysylltiad 'llac neu ganlyniadol'² ag atal, dileu neu reoleiddio gwahaniaethu rhwng personau ar sail rhyw. Mewn geiriau eraill,

¹ Adran 1 yw craidd y Bil. Felly, canolbwyntiais ar adran 1 wrth ddadansoddi cymhwysedd y Bil. Fodd bynnag, oherwydd bod pob adran arall o'r Bil yn dibynnu'n uniongyrchol ar adran 1, wedi i mi lunio'r farn nad oedd adran 1 o fewn cymhwysedd deddfwriaethol, roedd yn dilyn yn anochel nad oedd y Bil cyfan o fewn cymhwysedd deddfwriaethol.

² Y prawf 'llac neu ganlyniadol' ("loose or consequential") fel y'i cymhwyswyd gan y Goruchaf Lys mewn nifer o achosion datganoli, gan gynnwys: [Martin v Most \[2010\] UKSC 10](#); [Imperial Tobacco Limited \(Apelydd\) v yr Arglwydd Adfocad \(Atebydd\) \(yr Alban\) \[2012\] UKSC 61](#); [BIL SECTOR AMAETHYDDOL \(CYMRU\) - Cyfeiriad gan Dwrnai Cyffredinol Cymru a Lloegr \[2014\] UKSC 43](#). (Saesneg yn unig)

yn fy marn i, mae'r Bil yn ymwneud â chyfle cyfartal, sy'n fater a gedwir yn ôl, ac ni fyddai o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.

Rwyf wedi ystyried yr eithriadau i'r mater a gedwir yn ôl o ran cyfle cyfartal yn Atodlen 7A i Ddeddf 2006, ac rwyf wedi dod i'r casgliad nad oes yr un ohonynt yn berthnasol yn yr achos hwn.

Addasu'r gyfraith ar faterion a gedwir yn ôl, sef Deddf Cydraddoldeb 2010

O ran fy marn bod y Bil yn addasu'r gyfraith ar faterion a gedwir yn ôl, rwyf wedi ystyried y prawf a nodir yn adran 108A(2)(d) o Ddeddf 2006 a chyfraith achosion berthnasol y Goruchaf Lys.

Mae Atodlen 7B i Ddeddf 2006 yn gosod nifer o gyfyngiadau ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd. Mae hyn yn cynnwys paragraff 1 o Atodlen 7B, sy'n gosod cyfyngiad ar addasu'r gyfraith ar faterion a gedwir yn ôl.

Yn fy marn i, mae'r Bil yn addasu adran 104 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010, sy'n ffurfio rhan o'r gyfraith ar faterion a gedwir yn ôl.

Mae adran 104 o Ddeddf 2010 yn gwneud darpariaeth arbennig i bleidiau gwleidyddol drwy ganiatáu iddynt (yn wirfoddol) fabwysiadu trefniadau dethol gwahaniaethol er mwyn mynd i'r afael â thangynrychiolaeth yn eu prosesau dethol ymgeiswyr. Felly, mae adran 104 yn **caniatáu** i bleidiau gwleidyddol fynd i'r afael â thangynrychiolaeth, ond nid yw'n **ofynnol** iddynt wneud hynny.

Mae'r Bil, fodd bynnag, yn ei gwneud yn ofynnol i bleidiau gwleidyddol fynd i'r afael â thangynrychiolaeth: mae'n ei gwneud yn ofynnol i o leiaf hanner yr ymgeiswyr ar restrau a gyflwynir gan bleidiau gwleidyddol fod yn fenywod, ac mae'n ei gwneud yn ofynnol i'r ymgeisydd cyntaf neu'r unig ymgeisydd ar o leiaf hanner y rhestrau hynny fod yn fenyw. Yng nghyd-destun etholiadau'r Senedd, yn fy marn i, mae'r Bil i bob pwrpas yn troi'r pŵer gwirfoddol i fynd i'r afael â thangynrychiolaeth yn adran 104 yn ddyletswydd i fynd i'r afael â thangynrychiolaeth.

Rwyf wedi dod i'r casgliad bod newid o'r fath yn gyfystyr ag addasiad i adran 104. Er nad yw'r Bil yn diwygio testun adran 104, mae'r Bil yn gwrthdaro ag adran 104, sy'n addasu'r gyfraith ar faterion a gedwir yn ôl.

Wrth ddod i'r casgliad hwn, rwyf wedi ystyried esboniad y Goruchaf Lys o ystyr 'addasu' ("modify").³ Rwyf hefyd wedi ystyried yr eithriad o ran darpariaeth ategol ("ancillary") ym mharagraff 2 o Atodlen 7B, ond nid wyf o'r farn ei fod yn berthnasol yn yr achos hwn.

Yn fy marn i, mae'r Bil yn addasu'r gyfraith ar faterion a gedwir yn ôl ac ni fyddai o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.

Os caiff ei basio gan y Senedd, yna, fel gyda phob Bil, bydd y Bil yn dod yn destun cyfnod hysbysu o bedair wythnos. Yn ystod y cyfnod hwn, gall y Cwnsler Cyffredinol neu'r Twrnai Cyffredinol gyfeirio'r

³ [BIL YMADAWIAD Y DU Â'R UNDEB EWROPEAIDD \(PARHAD CYFREITHIOL\) \(YR ALBAN\) - Cyfeiriad gan y Twrnai Cyffredinol ac Adfocad Cyffredinol yr Alban \(yr Alban\) \[2018\] UKSC 64, paragraff 51.](#) (Saesneg yn unig)

cwestiwn a yw'r Bil, neu unrhyw ddarpariaeth ynddo, yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd i'r Goruchaf Lys am benderfyniad, yn unol ag adran 112 o Ddeddf 2006. Yn yr un modd, gall Ysgrifennydd Gwladol Cymru ymyrryd drwy wneud gorchymyn yn gwahardd Clerc y Senedd rhag cyflwyno'r Bil er mwyn iddo gael y Cydsyniad Brenhinol os oes ganddo sail resymol dros gredu bod amodau penodol yn gymwys (a nodir yn adran 114 o Ddeddf 2006).